

1.DÜNYA SAVAŞININ NEDENLERİ

GENEL NEDENLER

Sanayi inkılabı (Sömürgecilik)

Fransız ihtilali (Milliyetçilik akımı)

ÖZEL NEDENLER

Almanya-Fransa arasındaki Alsas-Loren sorunu

Rusya'nın Panslavizm Politikası

Rusya'nın sıcak denizlere inme isteği

Almanya-İngiltere rekabeti

İtalya ve Almanya'nın söz sahibi olma çabası

KANTİN AKADEMİ

OSMANLININ GİRME NEDENLERİ

Yalnızlık politikasından ayrılma

Enver Paşanın Alman hayranlığı

Kaybettiği toprakları alma fikri

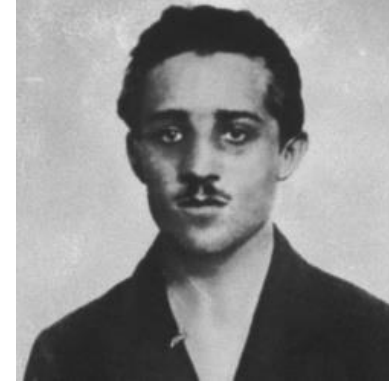

BAŞLATAN OLAY

Avusurya-Macaristan veliahtı Franz

Ferdinandın Saraybosnada bir Sırp

öğrenci tarafından öldürülmesi

KANTİN AKADEMİ

1.DÜNYA SAVAŞININ TARAFLARI

Savaş Öncesi

İtilaf Devletleri

İNGİLTERE

FRANSA

RUSYA

İttifak Devletleri

ALMANYA

AVUSTURYA-MACARİSTAN

İTALYA

Savaş Sırasında

İtilaf Devletleri

İNGİLTERE

FRANSA

RUSYA

İTALYA

ABD

YUNANİSTAN

SİRBİSTAN

JAPONYA

PORTEKİZ

İttifak Devletleri

ALMANYA

AVUSTURYA-MACARİSTAN

OSMANLI

BULGARİSTAN

OSMANLININ 1.DÜNYA SAVAŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

SALDIRI CEPHELERİ

KAFKAS

KANAL

SAVUNMA CEPHELERİ

ÇANAKKALE

SURİYE-FİLİSİN

IRAK

HİCAZ -YEMEN

YARDIM CEPHELERİ

GALIÇYA

ROMANYA

MAKEDONYA

Mustafa Kemal'in Savaştığı Cephe

1. Çanakkale 2. Kafkas 3. Suriye

Not: Taarruz cepheleeri **KA** ile başlar. Yardım cepheleeri **YA** ile biter

Kafkas Cephesi

Nedenleri

1. Rusya'yı Doğu Anadolu'dan atmak
2. Bakü petrollerini ele geçirmek
3. Orta Asya Türklerine ulaşmak

Düşman :Rusya

Savaşın Gelişimi ve Sonucu

Türk ordusunun saldırısı ile başlayan cephe, gerekli önlemlerin alınmaması nedeniyle Sarıkamış'ta askerlerimizin çoğunun donarak şehit olmasından dolayı karşı saldırıya dönüştü.

Mustafa Kemal Çanakkale Savaşı'ndan sonra bölgeye gelerek Rusların elindeki Muş ve Bitlis'i geri almayı başarmıştır.

Rusya'da Bolşevik İhtilali çıkması ve Çanakkale savaşını Osmanlı Devleti kazandığı için İtilaf devletlerinden yardım alamaması gibi nedenlerden dolayı Rusya işgal ettiği yerlerden Brest Litowsk Anlaşması ile çekildi.

Ermeni Sorunu ve Tehcir Kanunu

Kafkas Cephesi'nde Osmanlı'nın bir azınlığı olan Ermeniler Rusların yanında yer almış ve Türklere zarar vermişlerdir.

Osmanlı devleti sevk ve iskân kanununu çıkartarak Ermenileri daha fazla sorun çıkartmalarını engellemek için güvenli yerlere göç ettirmiştir.

KANAL CEPHESİ

Nedenleri

İngiltere'nin sömürgelerine giden yolu kesmek amacıyla Almanya'nın isteği ile açıldı.

Düşman :İngiltere

Sonuç: Osmanlı kaybetti.

ÇANAKKALE CEPHESİ

Açılma Nedenleri:

- 1) Rusya'da çıkan iç karışıklıklar nedeniyle müttefiklerinden yardım istemesi
- 2) İtilaf devletlerinin İstanbul'u alarak Osmanlı'yı savaş dışı bırakma düşüncesi

Düşman: İTİLAFA DEVLETLERİ

Savaşın Gelişimi

İtilaf devletleri Çanakkale Boğazını denizden geçerek İstanbul'a ulaşmak ve Rusya'ya Karadeniz üzerinden yardım götürme isteğindeydi.

Deniz yolu ile Çanakkale geçilemeyince, karaya asker çıkartmak zorunda kaldılar.

Kara savaşında özellikle Mustafa Kemal'in başarılı savunması sayesinde İtilaf devletleri geçiş bulamadılar.

Mustafa Kemal ARIBURNU, ANAFARTALAR ve CONKBAYIRI'nda başarılar elde etti

SONUÇ

- 1) Rusya'ya yardım gitmeyince Rusya savaştan çekildi.
- 2) Osmanlı'nın kazanmasıyla 1. Dünya Savaşı'nın süresi uzadı.
- 3) Bulgaristan İttifak devletlerine katıldı.

IRAK CEPHESİ

Nedenleri

İngiltere'nin Musul petrollerini ele geçirme düşüncesi

Düşman: İngiltere

Sonuç: Osmanlı kaybetti.

Not: Osmanlı Devleti bu cephedeki Kutü'l -Amare'de kayıtlara geçen son Osmanlı zaferini İngilizlere karşı kazanmıştır.

HİCAZ-YEMEN CEPHESİ

Nedenleri

Kutsal toprakları (Mekke-Medine) korumak amacıyla açıldı.

Düşman: İngiltere

Sonuç : Arap çetelerinin İngiltere'yi desteklediği için cepheyi Osmanlı kaybetti. Bu durum ümmetçilik düşüncesinin sona erdiğini ve halifenin eski öneminin kalmadığını kanıtladı.

SURİYE-FİLİSTİN

Nedenleri

İngilizleri durdurmak için açıldı.

Düşman :İngiltere

Savaşın Gelişimi :Mustafa Kemal bu cephede Alman komutanının kararlarını eleştirmiş ve sonunda istifa ederek İstanbul'a dönmüştür.

7.Ordu komutanı olarak bölgeye tekrar dönen Mustafa Kemal oluşturduğu başarılı savunma hattı ile İngilizlerin daha fazla ilerlemesini engellemiştir.

ABD'NİN SAVAŞA GİRMESİ ve WILSON İLKELERİ

ABD'de Rusya'nın da savaştan çekilmesiyle İngiltere ve Fransa'ya Wilson ilkelerini kabul ettirerek savaşa İTİLAFA devletleri grubunda girmiştir.

İttifak Devletleri, İtilaf devletlerinin gücüne daha fazla dayanamamış, ABD'nin de savaşa girmesiyle savaştan çekilmek zorunda kalmışlardır.

ABD'nin savaşa girmesi savaşın süresini kısaltmıştır.

SAVAŞIN SONUÇLARI

- 1) Osmanlı'nın içinde bulunduğu İttifak devletleri kaybetti. İtilaf devletleri kazandı.
- 2) Çok uluslu devletler parçalandı, ulus-devletler kuruldu.
- 3) Sömürgecilik fikri yerini manda ve himaye düşüncesine bıraktı.
- 4) Cemiyet-i Akvam kuruldu.(milletler cemiyeti)
- 5) Avrupa'nın siyasi haritası değişti.
- 6) Paris Barış Konferansı düzenlendi.

YARARLI CEMİYETLER

Trakya-Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

Edirne'de kuruldu. Yunan işgaline karşı koymak istemiştir.

İlk kurulan cemiyettir.

İzmir Müdafaa-i Hukuk-u Osmaniye Cemiyeti

İzmir'in Yunanlılarca işgali karşısında kuruldu.

İzmir Redd-i İlhak Cemiyeti

Yunan işgaline karşı gelip İzmir ve çevresini korumak istediler.

Kilikyalılar Cemiyeti

Adana-Çukurova çevresini Fransız ve Ermeni faaliyetlerine karşı korumak için kuruldu.

Trabzon Muhafaza-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti

Rum ve Ermeni faaliyetlerine karşı kuruldu.

Doğu Anadolu (Şark Vilayetleri) Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

Erzurum kongresinin toplanmasına destek oldular.

Doğu Anadolu'da Ermeni Devleti kurulmasını engellemek amacıyla kuruldu.

Milli Kongre Cemiyeti

Diğer cemiyetlerden farkı Bölgesel değil ULUSAL olmasıdır. Amacı bütün vatani işgaller karşısında Basın-Yayın yolunu kullanarak uyarmak, bilinçlendirmektir.

Anadolu Kadınları Müfadafa-i Vatan Cemiyeti

İşgaller karşısında milli bilinci uyandırmayı amaçlamışlardır.

KANTİN AKADEMİ

ZARARLI CEMİYETLER

MAVRİ MİRA CEMİYETİ

Rumlar kurmuştur.

Bizans İmparatorluğunu tekrar kurmak istemişlerdir

PONTUS RUM

Doğu Karadeniz'de Rum Devleti kurmak istemişlerdir.

ETNİK-İ ETERYA

Rumlar tarafından Bizans'ı tekrar kurmak amacıyla kuruldular.

HİNÇAK-TAŞNAK

Doğu Anadolu'da Ermeni Devleti kurmak amacıyla kuruldular

Maccabi ve İsrail Alyans Cemiyeti

Osmanlı topraklarında bir Yahudi Devleti kurmayı istemişlerdir.

TÜRKLERİN KURDUĞU ZARARLI CEMİYETLER

İNGİLİZ MUHIPLERİ

İngiliz mandasına girmeyi amaçlamıştır.

WILSON PRENSİPLERİ

Amerikan mandasını savunmuşlardır.

KÜRT TEALİ

Amacı Doğu Anadolu'da bir devlet kurmaktır.

İSLAM TEALİ

Saltanatın ve halifeliğin devamını istemişlerdir.

HÜRRİYET VE İTİLAFA

Kurtuluş savaşına karşı faaliyetlerde bulunmuşlardır.

9. Ordu Müfettiřlięi ve Samsun'a ıkış

Karadeniz'de Rumlar sorun çıkartmakta, İtilaf devletleri karışıklığın devamı halinde oraları işgal edeceğini duyurdu.

İstanbul Hkmeti Mustafa Kemal'i 9. Ordu Müfettiři görevi ile bölgeye gönderdi Samsun'da hazırladığı raporda buradaki olayların sorumlusunun işgalciler ve Rum eteleri olduğunu belirtti. İşgal altındaki şehirde rahat hareket edemeyeceği için ilçesi Havza'ya geçti.

HAVZA GENELGESİ

Maddeleri

- 1) Türk halkı iřgalleri mitingler ile protesto etmelidir.
- 2) Yapılacak gösterilerde silahlı mücadele olmamalı, Hristiyan halka düşmanlık yapılmamalıdır.
- 3) Osmanlı Hkmetine ve büyük devletlerin temsilcilerine uyarı telgrafları çekilmelidir.

AMASYA GENELGESİ

Kurtuluş savaşının amaç, gerekçe ve yöntemini belirten bir ihtilal bildirisi.

MADDELERİ:

1) Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.

Yorum: Kurtuluş savaşının gerekçesi-nedeni belirtilmiştir.

2) İstanbul Hükümeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir. Bu durum milletimizi yok saymaktadır.

Yorum: İstanbul Hükümetine ilk karşı çıkışıdır. İkinci gerekçedir.

3) Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

Yorum: Kurtuluş savaşının yöntemi belirtildi. Milli egemenlikten ilk defa üstü kapalı bir şekilde bahsedilmiştir.

Kurtuluş savaşı millete mal edilmiştir.

4) Her türlü baskı ve tehditten uzak milli bir kurul oluşturulmalıdır.

Yorum: Temsil heyeti kurulma fikri ortaya çıkmıştır.

5) Anadolu'nun en güvenli yeri olan Sivas'ta bir kongre düzenlenecektir. Her ilden halkın güvenini kazanmış 3 kişi buraya gelecektir.

NOT: Mustafa Kemal milli mücadeleye devam edebilmek adına askerlik mesleğinden istifa etti.

ERZURUM KONGRESİ

Toplanma amacı: Doğu Anadolu bölgesinde Ermeni Devleti kurulmasını engellemektir. Doğu illerinden gelen temsilcilerin katıldığı kongreye Mustafa Kemal davet edilerek kongre başkanı seçilmiştir.

Maddeleri:

1) Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.

Yorum: İlk defa milli sınırlardan bahsedildi.

2) İşgaller karşısında millet topyekûn (hep birlikte) kendisini savunacaktır.

Yorum: Bölgesel güçlerin birleştirileceği belirtildi.

3) İstanbul hükümeti vatani koruyamaz ise geçici bir hükümet kurulacaktır.

Yorum: Temsil heyeti ilk defa oluşturuldu.

4) Kuvayımilliye'yi etkin, milli iradeyi hâkim kılmak esastır.

Yorum: Milli egemenlikten bahsedilmiştir.

5) Manda ve Himaye kabul edilemez.

Yorum: İlk defa reddedilmiştir. Bağımsızlık düşüncesi ön plandadır.

6) Azınlıklara siyasi dengemizi bozacak ayrıcalıklar verilemez.

Bu kongre toplanış amacı olarak **bölgesel**, alınan kararlar bakımından **ulusal** bir kongredir.

SİVAS KONGRESİ

Toplanış Amacı: Vatanın tamamını düşman işgalinden kurtarmaktır. Her bakımdan ulusal bir kongredir.

Alınan Kararlar

- 1) Erzurum Kongresi kararları küçük değişiklikler ile tekrar onaylandı.
- 2) Manda ve himaye kesin olarak reddedildi.
- 3) Bütün yararlı cemiyetler tek ' Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti' adı altında birleşti.

Yorum: Cemiyetler bölgesellikten çıkarak ulusal bir hale getirilmiştir. Milli mücadelenin tek bir merkezden yönetilmeye başlanmıştı

- 4) Temsil heyeti tüm yurdu temsil eder duruma getirildi.
- 5) Kurtuluş savaşını Türk halkına duyurmak amacıyla İrade-i Milliye isminde bir gazete çıkarıldı.

AMASYA GÖRÜŞMELERİ

Damat Ferit Paşa'nın istifası üzerine Milli Mücadeleye daha olumlu bakan Ali Rıza Paşa Hükümeti başa gelmiştir.

Temsil heyeti adına Mustafa Kemal, İstanbul Hükümeti adına Salih Paşa katıldı.

Bu görüşme ile İstanbul Hükümeti, Temsil Heyetinin varlığını resmen kabul etmiştir.

SON OSMANLI MEBUSAN MECLİSİ VE MİSAKİMİLLİ

Amasya Görüşmelerinde Mustafa Kemal'in isteği olan **Mebusan Meclisi** İstanbul'da toplandı.

MİSAK-I MİLLİ kararlarının kabul edilmesi karşısında İtilaf devletleri rahatsız olarak;

1) Meclis-i basarak milletvekillerinin çoğunu tutukladı ve meclisi kapattı.

(Son Osmanlı Mebusan Meclisi denmesinin sebebi budur.) İtilaf devletlerinin milli iradeye saygı duymadığını kanıtlar.

2) İstanbul'u resmen işgal ettiğini duyurdu.

MİSAKİMİLLİ (MİLLİ YEMİN) KARARLARI

1) KAPİTÜLASYONLAR: Adli, siyasi mali gelişmemizi engelleyecek her türlü ayrıcalık kaldırılacaktır.

Yorum: Tam bağımsızlık amaçlanmıştır.

2) AZINLIK HAKLARI: Azınlıklara verilecek haklar, diğer ülkelerde Müslümanlara verilen haklar kadar olacaktır.

Yorum: Uluslararası eşitlik hedeflenmiştir.

3) BOĞAZLAR: İstanbul ve Marmara'nın güvenliği sağlandığı takdirde boğazlar ticarete ve ulaşımına açılacaktır.

Yorum: Boğazların kontrolü sağlanmak istenmiştir.

4) SINIRLAR: Mondros imzalandığı sırada işgale uğramamış her yer Türk toprağı birbirinden ayrılmaz bir bütündür.

Yorum: Milli sınırlarımız belli olmuştur. Vatan bütünlüğünden söz edilmiştir.

5) ARAPLARIN YAŞADIĞI YERLER: Arapların yaşadığı yerlerde referandum (halk oylaması) yapılmalıdır.

6) REFERANDUM (HALK OYLAMASI) : Kars, Ardahan, Batum ve Batı Trakya'nın durumu halkın vereceğı karar ile belirlenmelidir.

Yorum: Türk nüfusunun fazlalığına güvenilerek, halkın fikrine saygı duyulmuştur.

MONDROS ATEŞ ANTLAŞMASI VE İŞGALLER

7.MADDE : Yurdun herhangi bir yerinde bir kargaşa çıkarsa fethedilecek.

24.MADDE: Doğudaki altı ilde(Sivas,Elazığ,Diyarbakır,Bitlis,Erzurum, Van) kargaşa çıkarsa işgal edilecek.

Ordu terhis edilecektir.

Haberleşmeye el konulacak.

Boğazlar açık olacak ve İtilaf Devletlerince işgal edilecektir.

MONDROS SONRASI İŞGALLER

İNGİLİZLER: Musul, Antep, Maraş, Urfa

FRANSIZLAR: Adana, Mersin ve çevresi

İTALYANLAR : Antalya, Konya ve Muğla

YUNANLILAR: İzmir ve Trakya

